

શ્રી G.K. BIO-TECH

AGRICULTURES

ખેતીથી સમૃદ્ધી તરફ.....

ચંદન (સુખડ) સાંતલામ આલબમ લીન

ચંદન વૃક્ષ એ માનવ માટે પવિત્ર તથા લક્ષ્મી સ્વરૂપ છે. ચંદનની જાતો પૈકી સફેદ ચંદન (સાંતલામ આલબમ લીન)એ ઉત્કૃષ્ટ જાત ગણાય છે. જેના લાકડામાં તથા તેલમાં એક મધુર તથા મનનોહક સુવાસ રહેલી છે, વળી તેના તેલમાં ઓપધીયગુણો રહેલા છે. જેના કારણે ચંદનની ખેતી કરી મબલખ કમાણી કરી શકાય છે. સફેદ ચંદનમાં ૬% થી ૭% જેટલું તેલનું પ્રમાણ રહેલું છે, જેની બજારમાં માંગ તથા કિંમત વિપુલ પ્રમાણમાં જોવા મળે છે. સફેદ ચંદનના લાકડાની કિંમત કિલોમાં ગણવામાં આવે છે. જેનો ભાવ હાલમાં ઓછામાં ઓછો રૂ.૫૦૦૩૧ થી રૂ.૩૫૦૦૩૧. પ્રતિ કીલો ચાલે છે. ભારતમાં ચંદનની ઉપયોગીતાના પ્રમાણમાં ઉત્પાદન માત્ર ૧૦% જ છે. થાયલેન્ડ તથા ઓસ્ટ્રેલીયામાં પણ ચંદન થાય છે, જેમાં તેલનું પ્રમાણ માત્ર ૨% થી ૩% હોય છે. તેથી ભારતમાં થતાં ચંદનની માંગ યૈમ્પિક બજારમાં પણ ખૂબ સારી છે.

જમીન, આબોહવા તથા પાણી

ચંદન માટે ગુજરાતની જમીન તથા આબોહવા ખૂબ જ માફક આવે છે. આપણા જંગલોમાં તથા ખેતરની વાડમાં ઘણી જગ્યાએ સુખડ ચંદન જોવા મળે છે, એનો અર્થ એ થાય કે આપણી જમીન તથા આબોહવા ચંદન માટે ખૂબ જ અનુકૂળ છે. ચંદનવૃક્ષના ઉછેર માટે રણપ્રદેશ સિવાયની કોઈપણ પ્રકારની જમીન અનુકૂળ છે. જેમ કે ગોરાડું, રેતાળ, લાલ પ્રકારની જમીન, કાળી જમીન, પથ્થરવાળી જમીન વગેરે.... વળી ચંદન વૃક્ષના ઉછેર માટે ખૂબ જ ઓછા પાણીની જરૂર હોય છે. જેથી ઓછા પાણીવાળા વિસ્તારમાં પણ ચંદનની ખેતી દ્વારા અઢળક કમાણી કરી શકાય છે.

રોપાનો ઉછેર તથા ગુણવત્તા

ચંદનના રોપા નો ઉછેર બીજ દ્વારા કરવામાં આવે છે. બીજ દ્વારા રોપાનો ઉછેર કરવામાં સફળતા ૧૫% થી ૨૫% મળે છે તથા બીજની સ્ફુરણશક્તિ કુદરતી રીતે જ ઘણી ધીમી છે. જેથી બીજનો ઉગવાનો સમય અંદાજે ૪૦ થી ૧૨૦ દિવસનો છે, આમ બીજ દ્વારા છોડ તૈયાર કરવા એ ઘણું મુશ્કેલી ભર્યું છે. રોપા તૈયાર થઈ ગયા પછી પણ તેનો વિકાસ ખૂબ જ ધીમી ગતિએ થાય છે. રોપા તૈયાર થયા પછી પણ તેમાં મરણ આવવાની શક્યતા રહેલી છે. ચંદનના રોપાનો ઉગાવો થયા બાદ એક થી દોઢ વર્ષમાં વધુમાં વધુ ૧ કુટ જેટલી જ ઉંચાઈ મળે છે, જે ઘણું ખર્ચાળ તથા જહેમત ભર્યું સાબિત થાય છે.

ચંદનના તૈયાર રોપાની વાવણી કરવી એ વધુ સલાહ ભર્યું છે, કંપની તરફથી સારી ગુણવત્તાવાળા રોપા પુરા પાડવામાં આવે છે, જેથી ખેડૂત ખૂબ જ ઓછી મહેનતે રોપાની વાવણી કરીને ખૂબ જ ઓછા સમયગાળામાં મબલખ ફાયદો મેળવી શકે છે. વળી, કંપની દ્વારા પુરા પાડવામાં આવતા છોડ હોર્મોન્સ તથા ગ્રોથ રેગ્યુલેટરની પ્રક્રિયા દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવે છે જેથી તેનો વિકાસ એકધારો થાય છે તથા તેલનું પ્રમાણ વધુ હોવાથી બજાર કિંમત વધુ મળે છે.

ખાતર તથા અન્ય માવજત

ચંદનની ખેતી એ ખૂબજ ઓછા ખર્ચવાળી તથા ખૂબ જ ઓછી માવજતવાળી છે. ચંદનનું વૃક્ષ એ પરોપજીવી છે, એટલે કે તેના વિકાસ માટે પરપોષી વૃક્ષ તેની બાજુમાં હોવું જરૂરી છે, જેના દ્વારા ચંદનવૃક્ષ ખૂબ જ સરસ રીતે વિકાસ કરી શકે છે ચંદનવૃક્ષ પોતાના ખોરાક માટે કેલ્સીયમ અને પોટાશ પોતાના મૂળ દ્વારા જમીનમાંથી જાતે જ મેળવે છે જ્યારે નાઈટ્રોજન અને ફોસ્ફરસ યજમાન વૃક્ષના મૂળ સાથે સંયોજન કરીને મેળવે છે, જે કુદરતી બાબત છે. ચંદનવૃક્ષની આ જરૂરત પુરી કરવા માટે યજમાન વૃક્ષ તરીકે લીમડો, શરૂ, દેશીબાવળ, કરંજ વગેરે ઉત્તમ ગણાય છે. ચંદનનો છોડ શરૂઆતમાં તુવેરની સાથે ઉછેરવામાં આવે છે જેથી તુવેરના મૂળ દ્વારા ખોરાક મેળવીને ચંદનને વિકાસમાં મદદ મળે છે. શરૂઆતમાં ચંદનનો છોડ તુવેરના છોડ સાથે એક થી દોઢ વર્ષ સુધી રહે છે ત્યાર બાદ યજમાન વૃક્ષના મૂળ સાથે સંયોજન કરીને ખોરાક મેળવે છે.

ચંદનના વૃક્ષને શરૂઆતના ત્રણ વર્ષ સુધી અળસીયાનું ખાતર, સેન્ડ્રીયખાતર તથા છાણીયું ખાતર આપતા રહેવું. ત્યાર બાદ વધુમાં ૧૦૦ થી ૧૫૦ ગ્રામ જેટલું રાસાયણિક નીફોસ આપવું (શક્ય હોય તો કોઈપણ રાસાયણિક ટ્રીટમેન્ટ ન આપવી.) ચંદનના રોપાની કસ્ટોડી નીંદામણ કરવું તથા યજમાન વૃક્ષને ચંદન વૃક્ષથી વધવા ન દેવું અને ટોચથી કાપતા રહેવું. ચંદનવૃક્ષ ત્રણ વર્ષનું થાયતે પછી તેની ટોચ સિવાયની ડાળીઓનું પુનર્નિર્માણ (છાંટણી) કરતા રહેવું.

ચંદનના રોપાને રોપણી બાદ શરૂઆતમાં એક મહીના સુધી દર બે દિવસે પાણીથી ટોચી લેવા, ત્યાર બાદ દર ૭ થી ૧૦ દિવસે માટી ભીંજાય(ભેજ મળે) એ રીતે પાણી આપતા રહેવું (જમીનની પ્રકૃતિ અનુસાર) ચંદન વૃક્ષમાં મુખ્યત્વે કોઈ રોગ જોવા મળતો નથી, પરંતુ શરૂઆતમાં તુવેરના છોડ પર ઈયળ લાગે તો દવા છાંટી લેવી. ઉપર જણાવેલ સામાન્યમાવજત દ્વારા ખૂબ જ ઓછા સમયમાં ચંદનવૃક્ષનો સારો વિકાસ કરી શકાય છે.

ચંદનની ખેતી દ્વારા થતો ફાયદો

ચંદનવૃક્ષના થડ ઉપર આશરે એક ઇંચ જેટલી છાલ હોય છે અને ચંદન અંદરના ભાગે હોય છે. જેથી ચંદનની સુંગધ સીધી સીધી ખેતરમાં આવતી નથી. ચંદનવૃક્ષ પર સાપ જોવા મળ્યાના પણ કોઈ પુરાવા નથી. ચંદનવૃક્ષના થડનો ઘેરાવો અંદાજે ૪૨ સે.મી. જેટલો થાય ત્યારે તેમાં ચંદન બનવાની શરૂઆત થઈ જાય છે, જે થવામાં આશરે ૭ થી ૮ વર્ષનો સમય લાગે છે. આમ અંદાજીત ૧૨ થી ૧૫ વર્ષ બાદ યોગ્ય ગુણવત્તાવાળું ચંદન(પરિપક્વ હાર્ડવુડ) મેળવી શકાય છે. ચંદનના લાકડાની બજાર કિંમત ઓછામાં ઓછી રૂા. ૨૫૦૦ થી ૩૦૦૦ (પ્રતિ કિલો) ચાલે છે. જે મુજબ એક વૃક્ષદીઠ ઓછામાં ઓછું ૧૫ કિલો લાકડું X રૂા. ૨૫૦૦ પ્રતિ કિલો = રૂા. ૩૭૫૦૦/- (પ્રતિ વૃક્ષ)જેટલી આવક મેળવી શકાય. ૧ એકરમાં ૮ X ૧૦ ફુટના અંતરે ૫૦૦ વૃક્ષો તથા ૧૦ X ૧૨ ફુટના અંતરે ૩૫૦ વૃક્ષોનું વાવેતર કરી અંદાજીત ૧.૫ કરોડ જેટલી આવક મેળવી શકાય છે.

ચંદનવૃક્ષના વાવેતર અંગે માહિતિ

ગુજરાત સરકારના વન વિભાગના ઠરાવ ક્રમાંક સવઘ-૧૧૯૬-એમ-૧૬૧-ગ. તા. ૧૭-૯-૦૩ મુજબ ડાંગ જિલ્લા સીવાયબધા જિલ્લામાં માલીકી સર્વે નં. માં આવેલા ચંદનવૃક્ષ કાપવા માટે સક્ષમ અધિકારી પાસે મંજૂરી મેળવ્યા બાદ ખેડૂત પોતાની રીતે ખાનગી વેપારીઓ દ્વારા અથવા વન વિભાગ દ્વારા વેચાણ કરી શકે છે. ચંદનના રોપાની રોપણી બાદ ખેડૂતે ૭/૧૨ના ઉતારામાં તથા સ્થાનિક વન વિભાગમાં રોપા નોંધાવી લેવાં.

ચંદન વૃક્ષનો સારો વિકાસ એ આપણી માવજત, સુરક્ષા તથા જમીનની ગુણવત્તા તથા કિંમત બજાર પર આધારિત છે.

ચંદનની ખેતી એટલે જ.....
ખેડૂતની ઉન્નતિ

જી. કે. બાયોટેક તરફથી મળતી સુવિધાઓ

- ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળા રોપાની ખાત્રી
- ફી હોમ ડીલીવરી
- વિના મુલ્યે સચોટ માર્ગદર્શન
- જાહેરાત દરમ્યાન આકર્ષક ડીસ્કાઉન્ટ તથા સ્કીમ ઉપલબ્ધ * (શરતોને આધીન)

મો. ૯૮૯૮૩ ૬૧૭૦૧
૯૪૬૯૩ ૨૩૦૩૪
www.જીકેચંદનનર્સરી.com

શ્રી જી. કે. બાયોટેક એગ્રીકલ્ચર્સ

હેડ ઓફિસ : એફ/૧૦૭, આકાશગંગા કોમ્પ્લેક્સ, મેઘા કલર લેબની લાઇનમાં, બસ સ્ટેન્ડ પાસે, હિંમતનગર - ૩૮૩ ૦૦૧. (સા.કાં.) ફોન : ૦૨૭૭૨-૨૪૩૨૦૭
E-mail : gk_biotechagri@rediffmail.com

નર્સરી : શ્રી જી. કે. ચંદન નર્સરી

હિંમતનગર - ઈડર રોડ, પંચમુખી હનુમાન મંદિર પાસે, રાજપુર પાટીયા, હિંમતનગર.